

JORDI PLAY

Narushige Michishita, fotografiat a Casa Àsia de Barcelona la setmana passada.

Narushige Michishita, especialista en relacions internacionals del National Graduate Institute for Policy Studies del Japó, parla de la situació que es viu al seu país després del tsunami i també de les relacions entre els països de la regió de l'est d'Àsia.

La catàstrofe nuclear provocada per un tsunami al nord-est del Japó ara fa dos mesos ha portat aquest país al centre de la informació internacional durant setmanes. Narushige Michishita (Okayama, Japó, 1965), director del programa d'estudis internacionals i seguretat del National Graduate Institute for Policy Studies –la tercera escola de ciències econòmiques més important del Japó–, va visitar Barcelona la setmana passada, convidat per Casa Àsia, on va impartir una conferència sobre la seguretat a l'Àsia oriental i les relacions entre el

Japó i la Unió Europea. EL TEMPS va aprofitar-ho per a parlar-hi i, doncs, conèixer de primera mà quina és la situació al Japó dos mesos després del greu terratrèmol.

—**Senyor Michishita, com avança la recuperació de la catàstrofe causada pel terratrèmol que hi va haver al Japó l'11 de març, ara fa dos mesos?**

—La reconstrucció avança, tot i que a poc a poc. La dificultat és que hi ha hagut tres problemes en un. En primer lloc, el terratrèmol en si, que fou d'una

magnitud molt gran. Posteriorment, el tsunami, que va fer molt de mal al nord-est del país. I, en tercer lloc, com a conseqüència d'aquest tsunami, els danys que van patir quatre reactors de la central de Fukushima, que no van poder ser refredats a temps. Tot i que hi ha hagut molts danys i la situació va ser greu, en aquest moment tot resta sota control. És cert que a Tòquio hi han arribat materials radioactius, cosa que ha fet pujar la radioactivitat per sobre dels nivells normals. Però, sortosament, aquests nivells no impliquen cap perill per a la salut de la gent. Al nord-est, la gent també intenta recuperar la normalitat i els transports, tant per carretera com per tren; tornen a funcionar. Si bé el desastre nuclear impedeix que milers de persones puguin tornar a l'àrea propera a la central, es pot dir que la cosa va per bon camí.

—**L'accident nuclear de Fukushima ha estat comparat amb el de Txornòbil, del qual s'acaben de complir 25 anys. Creieu que són comparables?**

—Són comparables en el sentit que a la central de Fukushima es va produir una fusió del nucli [terme amb què es coneix un dels possibles accidents greus que pot patir una central], cosa que va situar l'accident al nivell 7 [el més alt de l'escala internacional d'accidents nuclears]. A Txornòbil la fuga de radiació fou molt més elevada i, a més, l'explosió va ser tan ràpida que no hi va haver temps per a l'evacuació. En canvi, a Fukushima tot va anar més lent i, abans no es produís la fuga radioactiva, es va poder evacuar la gent. Aquesta és la gran diferència.

—**La setmana passada el primer ministre japonès, Naoto Kan, va dir que el seu govern potenciaria l'ús de les energies renovables, com una alternativa a la nuclear. Creieu que això és possible al Japó, tenint en compte que és un dels principals consumidors d'energia elèctrica del món?**

—Bé, el primer ministre Kan també va dir que l'energia nuclear continuaria existint al Japó. Ara, si que és cert que l'accident de Fukushima marca un abans i un després, en el sentit que serà difícil de portar a la pràctica els plans que hi ha per a construir nous reactors nuclears. A partir d'ara ningú al Japó no acceptarà que es construeixi una central prop de casa seva, de manera que és difícil que se'n construeixin de noves. A parer meu, per a assolir una bona eficiència energètica caldrà combinar la producció a través de l'energia nuclear, la tèrmica —més tradicional— i també desenvolupant les energies renovables. Ara bé, dependre únicament d'aquestes darreres ho veig molt difícil.

—**El primer ministre Kan ha promès un gran ajut a la regió afectada pel tsunami. El govern japonès disposa de prou recursos econòmics per a encarar aquesta situació o serà imprescindible l'ajut financer internacional?**

—El govern disposa d'un fons d'emergència per a aquests casos. Tanmateix, la catàstrofe ha estat molt gran i s'ha produït en un moment en què el Japó arrossega un dèficit enorme, que se situa a l'entorn del 180% del PIB. La situació, per tant, és molt difícil i si la comunitat internacional ens ajuda, com espero que passi, el país es podrà recuperar.

—**Les primeres enquestes després del terratrèmol van ser molt negatives per al primer ministre. Penseu que la situació provocada pel tsunami pot afectar el govern a curt termini?**

—Al contrari. El primer ministre Kan n'ha sortit beneficiat, en cert sentit, de la situació creada pel tsunami, sobretot perquè això ha deixat en un segon pla els escàndols financers que l'afecten. En aquest moment no crec que la gent vulgui eleccions al Japó. Segons el meu parer, el govern sobreviurà a la crisi provocada pel tsunami.

—**Parlem, si us sembla, de les relacions entre els principals països de la regió de l'est d'Àsia. La Xina s'ha convertit no fa gaire en la segona economia més gran del món, encara darrere dels Estats Units, però ha desplaçat el Japó a la tercera posició. Com ho afronta això el Japó?**

—És una cosa que havia de passar, tard o d'hora. Però sí que és cert que

ens ha sorprès la notícia, perquè esperàvem que la Xina trigaria més a superar-nos. De tota manera, el Japó també es beneficia del creixement de la Xina, perquè aquest país és el motor del desenvolupament regional. Per això, ens felicitem que la Xina continuï creixent.

—**Voleu dir que la Xina ja no és vista pel Japó com un enemic i que s'ha convertit en un aliat?**

—No crec que la Xina es pugui considerar un enemic del Japó. Tot i que sí que és cert que encara hi ha un conflicte territorial que afecta les relacions entre tots dos països. La Xina reclama les illes de Senkaku, que resten sota el control del Japó. Hom creu que en aquestes illes hi pot haver importants recursos naturals. L'any passat un vaixell xinès va entrar en aigües jurisdiccionals d'aquestes illes i el capità fou detingut pel Japó. La Xina va reaccionar molt durament i es va originar una greu disputa diplomàtica. Per a calmar la situació i prevenir una escalada, el govern japonès va alliberar el capità, de manera que ningú no va resultar guanyador ni perdedor. Això és una mostra que el govern japonès intenta mantenir la cooperació amb la Xina.

—**L'any que ve és previst que hi hagi eleccions presidencials a Taiwan. Creieu que això pot comportar canvis en el futur d'aquesta illa, en el sentit que acabi integrant-se a la Xina?**

—En el pla econòmic, és evident que la integració continuarà. Taiwan depèn cada vegada més de la Xina. Una altra cosa és l'orientació política. L'actual president de Taiwan, Ma

La seva connexió fàcil, ràpida i segura amb Europa, amb el món.

Barcelona **Europa**

- ◆ El primer port espanyol en tràfic internacional.
- ◆ El port capdavanter de la Mediterrània i del sud d'Europa.
- ◆ El port de creuers núm. 1 d'Europa i el quart del món.
- ◆ El primer port a obtenir la certificació de qualitat ISO 9001.

Una connexió mai vista

Port de Barcelona
www.portdebarcelona.es

Entitat beneficiària del fons de cohesió de la Unió Europea

JORDI PLAY

“El primer ministre japonès ha sortit beneficiat de la situació creada pel tsunami”

Ying-jeou, és més proper a la Xina que no pas el seu predecessor. Ara bé, darrerament Ma ha optat per mirar de mostrar-se menys pro-xinès. De fet, desitja mantenir Taiwan independent. No fa gaire, un document intern de l'Organització Mundial de la Salut que identificava Taiwan com una província de la Xina va motivar una queixa del president Ma.

—Però els míssils xinesos continuen apuntant cap a Taiwan...

—Sí, però un atac no interessa ningú. Si Taiwan es declarés oficialment independent donaria raons a la Xina per a atacar la illa, cosa que la Xina no vol fer. Però no crec que mai Taiwan declari la independència, sobretot perquè no en té cap necessitat. Taiwan ja és independent, a la pràctica. L'anterior president taiwanès, que no era pro-xinès, mai no va voler problemes, perquè sabia que un enfrontament tindria conseqüències molt negatives. Els polítics han après la lliçó.

—El Japó és un dels membres dels sis països implicats en la negociació pel programa nuclear de Corea del Nord. Creieu que és possible una solució definitiva a aquest conflicte?

—La solució no és gens fàcil. Durant anys hem negligit el problema de Corea del Nord, sobretot durant l'etapa de la presidència de George Bush. En aquest temps, el règim nord-coreà ha acumulat encara més armament nuclear. Encara que van fallar, han intentat, fins i tot, fer proves

armamentístiques. Per tant, és evident que fins ara la política que s'ha portat a terme vers Corea del Nord no ha donat resultat. A parer meu, a partir d'ara caldria buscar un acord amb el règim, fer una aproximació pas a pas, amb l'objectiu d'aconseguir que acceptés una desnuclearització. En canvi d'això, caldria incentivar Corea del Nord, amb ajudes humanitàries i energètiques, perquè pogués recuperar la seva situació socioeconòmica i, a la vegada, desfer-se gradualment de l'armament nuclear.

—Alguns experts asseguren que Corea del Nord és la veritable amenaça nuclear mundial, i no pas l'Iran...

—En comparació amb l'Iran, la capacitat nuclear de Corea del Nord està molt més desenvolupada. Per tant, en aquest sentit sí que implica una amenaça més gran. Ara bé, l'Iran és una potència creixent, que durant els anys vinents esdevindrà capdavantera a l'Orient Mitjà. En canvi, Corea del Nord és un país en declivi absolut. Això vol dir que a llarg termini l'Iran pot significar una amenaça molt gran per a la regió i també per a Europa.

—Què pot passar a Corea del Nord després de la mort del líder, Kim Jong-il?

—En primer lloc, cal dir que sembla que Kim Jong-il s'ha recuperat i que ara té bona salut. De tota manera, si es morís aviat, el poder passaria al seu fill Kim Jong-un, que ha estat nomenat

successor no fa gaire. La qüestió, però, es saber si amb la mort de Kim Jong-il hi haurà una transició o no. La dictadura a Corea del Nord ha durat molts anys i en aquest moment pràcticament no hi ha dissidència dins el país. Els opositors han marxat gairebé tots, de manera que és difícil que es produeixi un canvi polític.

—La captura i la mort de Bin Laden podria afectar les relacions entre el Pakistan i els Estats Units. Si això passa, com influirà en la resta de països d'Àsia?

—Si el Pakistan i els Estats Units no col·laboren entre ells, serà molt difícil d'eliminar el terrorisme i el fonamentalisme islàmic. Això serà una mala notícia no només per a l'Àsia, sinó per a tot el món. El problema, tal com ho veig, és que s'ha aconseguit eliminar Bin Laden però no el seu somni. Per tant, crec que una continuïtat en les relacions entre els Estats Units i el Pakistan és indispensable.

—El temor que l'arsenal nuclear pakistanès pugui caure en mans del terrorisme internacional és justificat?

—És una possibilitat que no es pot descartar. L'armament nuclear pakistanès és supervisat pels Estats Units, però, al mateix temps, hi ha fonamentalistes islàmics dins el govern del Pakistan, sobretot dins els seus serveis de seguretat.

—Per acabar, en quina situació es troben les relacions entre el Japó i els Estats Units. El conflicte de la base militar d'Okinawa les continua dificultant?

—Des de fa temps, al Japó hi ha hagut una gran oposició a la presència de la base americana a l'illa d'Okinawa. Però ara, després del terratrèmol, hi ha hagut un canvi important. Els soldats nord-americans destinats al Japó han ajudat molt en les tasques de recuperació i d'això els japonesos n'han estat molt conscients. Per això, la relació entre els japonesos i els americans ha millorat arran d'aquest fet. A més, els governs de tots dos països han deixat de banda aquesta qüestió. Oficialment no ho diuen, però s'estimen més que quedi congelada i que no perjudiqui les relacions entre tots dos.

Xevi Camprubí